

III. EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON JA VÄLISVÕLG 31. DETSEMBRIL 2000

2000. aasta lõpuks oli Eesti netoinvesteeringu positsioon väliskohustuste ülekaalu tõttu 46,7 miljardi krooni ulatuses negatiivne, mis moodustas 54,7% SKP suhtes. Võrreldes 1999. aasta lõpuga oli netoinvesteeringu positsioon 3,5 miljardit krooni suurem (vt tabel 3.1 ja Statistilised lisad, tabel 3, lk 54–56).

Tabel 3.1. Eesti rahvusvaheline investeeringu positsioon (mln kr)¹

	31.12.99	Osatähtsus (%)	31.12.00	Osatähtsus (%)	Muut (%)
VÄLISNÕUDED (VÄLISAKTIVA)					
Otseinvesteeringud välismaal	4 376,1	11,6	4 357,6	16,9	-0,4
Aksia(osa)kapital ja reinvesteeringud tulud	1 878,6	5,0	2 917,9	6,6	55,3
Muu kapital	2 497,5	6,6	1 439,7	10,3	-42,4
Portfelliinvesteeringud välismaal	4 749,6	12,6	4 571,7	10,4	-3,7
Omandiväärtpaberid	192,2	0,5	444,2	1,0	131,1
Võlaväärtpaberid	4 557,4	12,1	4 127,5	9,4	-9,4
Pikaajalised			1 274,2	2,9	
Lühiajalised			2 853,3	6,5	
Tuletisinstrumendid			153,7	0,3	
Muud investeeringud	15 132,9	40,3	19 315,2	37,0	27,6
Kaubanduskrediit	3 696,2	9,8	3 860,8	8,8	4,5
Laenud	2 710,2	7,2	7 000,9	8,9	158,3
Pikaajalised	1 699,3	4,5	3 617,1	4,8	112,9
Lühiajalised	1 010,9	2,7	3 383,8	4,1	234,7
Deposiidid	7 751,8	20,6	7 930,4	18,2	2,3
Muud nõuded	974,7	2,6	523,1	1,1	-46,3
Reservid	13 334,1	35,5	15 522,9	35,3	16,4
VÄLISNÕUDED KOKKU	37 592,7	100,0	43 921,1	100,0	16,8
sh võlad	36 975,7	98,4	42 452,2	96,8	14,8
VÄLISKOHUSTUSED (VÄLISPASSIVA)					
Otseinvesteeringud Eestis	38 396,7	47,5	44 483,9	49,0	15,9
Aksia(osa)kapital ja reinvesteeringud tulud	29 841,0	36,9	34 725,8	38,2	16,4
Muu kapital	8 555,7	10,6	9 758,1	10,8	14,1
Portfelliinvesteeringud Eestis	12 011,4	14,8	12 807,1	14,3	6,6
Omandiväärtpaberid	7 791,6	9,6	7 259,9	8,0	-6,8
Võlaväärtpaberid	4 219,8	5,2	5 547,2	6,3	31,5
Pikaajalised			5 260,4	6,0	
Lühiajalised			286,8	0,3	
Tuletisinstrumendid			171,1	0,2	
Muud investeeringud	30 508,8	37,7	33 187,4	36,5	8,8
Kaubanduskrediit	4 950,7	6,1	6 170,4	7,0	24,6
Laenud	17 828,9	22,0	16 973,3	18,4	-4,8
Pikaajalised	14 453,7	17,9	13 921,5	15,1	-3,7
Lühiajalised	3 375,2	4,2	3 051,8	3,3	-9,6
Deposiidid	6 054,9	7,5	8 018,7	8,8	32,4
Muud kohustused	1 674,3	2,1	2 025,0	2,3	20,9
VÄLISKOHUSTUSED KOKKU	80 916,9	100,0	90 649,5	100,0	12,0
sh võlad	44 806,0	55,4	50 577,8	56,0	12,9
RAHVUSVAHELINE NETOINVESTEERIMISPOSITSIOON	-43 324,2		-46 728,4		7,9
sh lühiajaline positsioon	4 372,2		3 302,7		-24,5
pikaajaline positsioon	-47 694,7		-50 031,1		4,9
NETOVÄLISVÕLG	-7 830,3	100,0	-8 125,6	100,0	3,8
sh valitsussektor	-1 693,8	21,6	1 778,9	21,9	-5,0

¹ Alates 2000. aastast on kasutusel detailsem informatsioon

Eesti majandussektorid olid välisriikidesse investeerinud 43,9 miljardit krooni (51,4% SKP suhtes). 2000. aastal suurenes investeeringute maht välismaal 6,3 miljardi krooni võrra. Keskpanga kulla- ja välisvaluuta-reservide suurenemine andis investeeringute kasvust 34% ning reservid moodustasid jätkuvalt 35% kõigist välismaale tehtud investeeringutest. Eesti otseinvesteeringunõuete struktuuri riigiti ja tegevusalati iseloomustab tabel 3.2.

Tabel 3.2. Eesti otseinvesteeringupositsioon välismaal riigiti ja tegevusalati 31. detsembril 2000

Riik	mln kr	%	Tegevusala	mln kr	%
Läti	1 901,9	43,6	Rahandus	1 372,9	31,5
Leedu	1 307,3	30,0	Kinnisvara-, üürimis- ja äriteenindus	1 099,3	25,2
Küpros	605,6	13,9	Veondus, laondus ja side	770,9	17,7
Teised	542,8	12,5	Tööstus	688,6	15,8
			Muud	452,9	9,8

Tabel 3.3. Otseinvesteeringupositsioon Eestis riigiti ja tegevusalati 31. detsembril 2000

Riik	mln kr	%	Tegevusala	mln kr	%
Rootsi	17 684,4	39,8	Rahandus	10 815,1	24,3
Soome	13 317,2	29,9	Tööstus	9 588,1	21,6
Ameerika Ühendriigid	2 026,6	4,6	Veondus, laondus ja side	9 583,0	21,5
Norra	1 908,2	4,3	Hulgi- ja jaekaubandus	6 939,2	15,6
Taani	1 811,4	4,1	Muud	7 558,5	17,0
Teised	7 736,1	17,3			

Tabel 3.4. Välisvõlg (mln kr)¹

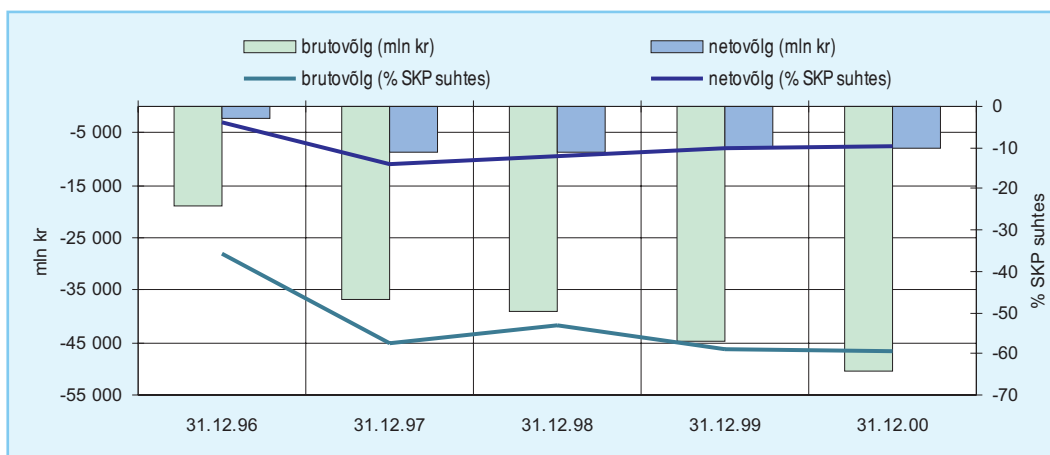
	31.03.00	30.06.00	30.09.00	31.12.00
VÖLAKOHUSTUSED				
Lühiajalised	15 327,7	16 534,5	17 745,5	18 637,1
Valitsussektor				
Keskpank	0,6	3,0	0,7	49,9
Krediitiasutused	8 318,3	8 864,6	10 044,8	10 505,2
Muud sektorid	7 008,8	7 666,9	7 700,0	8 082,0
Pikaajalised	28 736,3	30 694,6	31 577,2	31 940,7
Valitsussektor	3 570,5	3 619,6	3 572,5	3 249,9
Keskpank	6,4	3,8	4,2	2,6
Krediitiasutused	5 435,9	7 439,7	7 428,1	7 862,5
Muud sektorid	19 723,5	19 631,5	20 572,4	20 825,7
KOGU VÄLISVÕLG	44 064,0	47 229,1	49 322,7	50 577,8
VÖLANÕUDED				
Lühiajalised	29 821,8	32 164,7	33 296,9	33 995,1
Valitsussektor	1 718,0	1 596,3	1 598,0	1 471,0
Keskpank	11 907,8	13 249,2	13 716,5	15 501,6
Krediitiasutused	8 135,7	9 176,3	10 180,3	8 545,7
Muud sektorid	8 060,3	8 142,9	7 802,1	8 476,8
Pikaajalised	6 878,1	6 974,0	8 244,0	8 457,1
Valitsussektor				
Keskpank				
Krediitiasutused	1 166,9	1 231,6	1 424,5	1 183,7
Muud sektorid	5 711,2	5 742,4	6 819,5	7 273,4
VÖLANÕUDED KOKKU	36 699,9	39 138,7	41 540,9	42 452,2
NETOVÄLISVÕLG				
Lühiajaline	14 494,1	15 630,2	15 551,4	15 358,0
Valitsussektor	1 718,0	1 596,3	1 598,0	1 471,0
Keskpank	11 907,2	13 246,2	13 715,8	15 451,7
Krediitiasutused	-182,6	311,7	135,5	-1 959,5
Muud sektorid	1 051,5	476,0	102,1	394,8
Pikaajaline	-21 858,2	-23 720,6	-23 333,2	-23 483,6
Valitsussektor	-3 570,5	-3 619,6	-3 572,5	-3 249,9
Keskpank	-6,4	-3,8	-4,2	-2,6
Krediitiasutused	-4 269,0	-6 208,1	-6 003,6	-6 678,8
Muud sektorid	-14 012,3	-13 889,1	-13 752,9	-13 552,3
NETOVÄLISVÕLG KOKKU	-7 364,1	-8 090,4	-7 781,8	-8 125,6

¹ Vastavalt täiendava informatsiooni laekumisele on korrigeeritud eelnevate perioodide andmeid

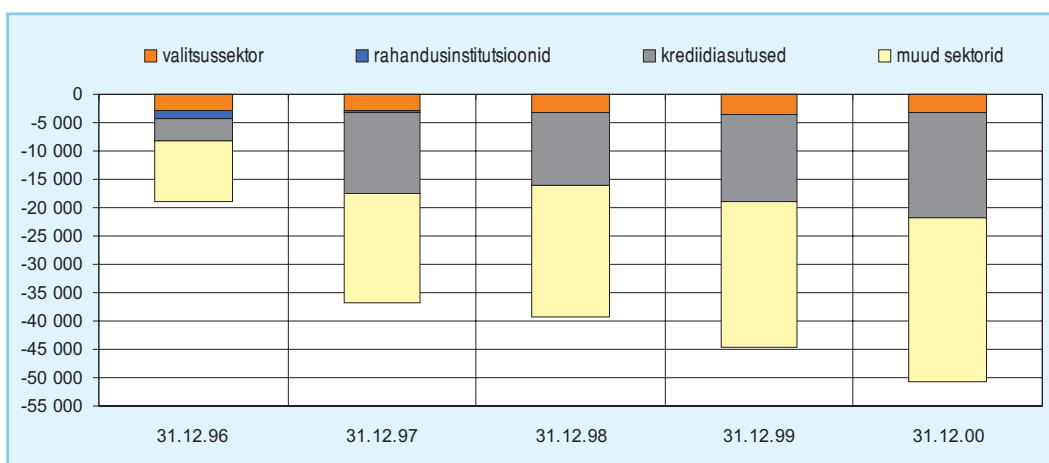
Eestisse oli 2000. aasta lõpuks tehtud välisinvesteeringuid 90,6 miljardit krooni (106% SKP suhtes). Aasta jooksul kasvasid need maksebilansitehingute (sh ka suurenenud tulu reinvesteeringute), vahetuskursi ning väärtpapierihindade muutuse tõttu 9,7 miljardit krooni e 12%. Otseinvesteeringute 49%line osatähtsus kõigis Eestisse tehtud investeeringutes peegeldab välisinvestorite pikaajalist huvi. Mitmed investorid on oma otseinvesteeringuid suurendanud portfelliinvesteeringute arvel, mistõttu Eesti portfelliinvesteeringukohustused omandiväärtpaberite vormis on võrreldes 1999. aasta lõpuga kahanenud.

2000. aasta lõpul oli suurim osa Eestisse tulnud otseinvesteeringukapitalist jaotunud üsna võrdselt rahanduse (24%), veonduse, laonduse ja side ning tööstuse (mõlemad 21%) vahel. Suurimad otseinvesteeringud on pärit naaberriikidest Rootsist (40%) ja Soomest (30%). Eestisse tehtud otseinvesteeringute struktuuri riigiti ja tegevusalati näitab tabel 3.3.

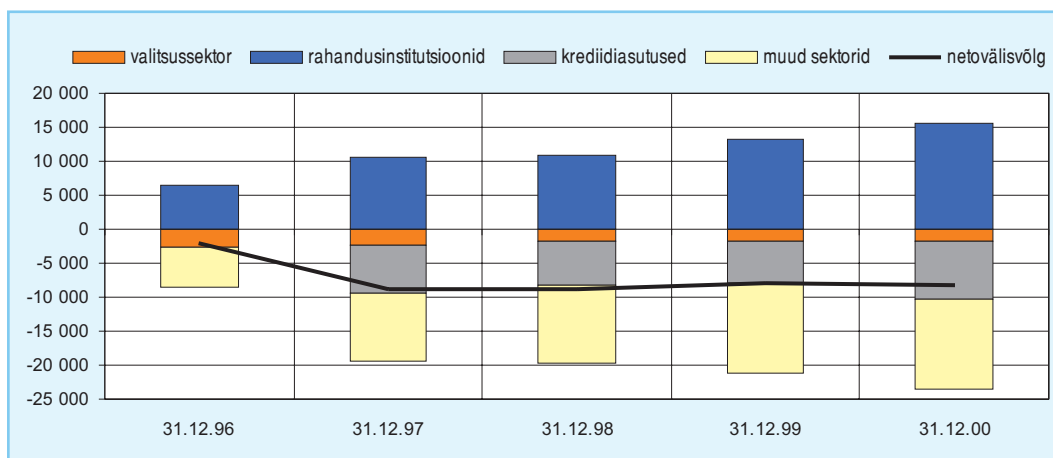
Arvestades välisnõuete ja -kohustuste hulka üksnes võlad, oli Eesti majanduse koguvälisvõlg 2000. aasta lõpul 50,6 miljardit krooni e 59,2% SKP suhtes (vt tabel 3.4). Aastaga suurenes see 5,8 miljardi krooni võrra. Eesti netovälisvõlg oli samal ajal 8,1 miljardit krooni e 9,5% SKP suhtes

Joonis 3.1. Eesti majanduse bruto- ja netovälisvõlg (mln kr, vasak telg) ja % SKP suhtes (parem telg)

Joonis 3.2. Eesti kogu välisvõlg majandussektorite järgi (mln kr)

Joonis 3.3. Eesti netovälisvõlg majandussektorite järgi (mln kr)

ning kasvas aastaga vaid 300 miljonit krooni. Valitsussektori koguvälisvõlg moodustas 3,3 miljardit krooni (3,9% SKP suhtes) ja netovälisvõlg 1,8 miljardit krooni (2,1% SKP suhtes). Välisvõla teeninduseks kulunud summad ei ületanud 1,3% kaupade ja teenuste koguekspordist.

Eesti välisvõla muutumist kirjeldavad joonised 3.1–3.3.